NN 61/2018 (11.7.2018.), Zakon o audiovizualnim djelatnostima

HRVATSKI SABOR

1266

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O AUDIOVIZUALNIM DJELATNOSTIMA

Proglašavam Zakon o audiovizualnim djelatnostima, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 29. lipnja 2018.

Klasa: 011-01/18-01/70
Urbroj: 71-06-01/1-18-2
Zagreb, 3. srpnja 2018.

Predsjednica
Republike Hrvatske
Kolinda Grabar-Kitarović, v. r.

ZAKON

O AUDIOVIZUALNIM DJELATNOSTIMA

I. OPĆE ODREDBE

Sadržaj Zakona

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom uređuje obavljanje, organiziranje i financiranje audiovizualnih djelatnosti kao temeljnih sastavnica suvremene kulture, poticanje hrvatskog audiovizualnog stvaralaštva i distribucije, promicanje kinoprikazivalaštva te komplementarnih djelatnosti, a osobito zaštita i proučavanje audiovizualne baštine, kao i prikazivanje hrvatskih audiovizualnih djela u zemlji i inozemstvu.

(2) Audiovizualne djelatnosti od interesa su za Republiku Hrvatsku.

Svrha Zakona

Članak 2.

(1) Svrha ovoga Zakona je poticanje razvoja audiovizualnih djelatnosti i promicanje audiovizualnog stvaralaštva na nacionalnoj i međunarodnoj razini, očuvanje vrijednosti nacionalne kinematografije te potpora razvoju audiovizualnih djelatnosti, zaštita prava i interesa konzumenata, kao i stvaranje uvjeta za koprodukciju.

(2) Odredbe ovoga Zakona provodit će se sukladno načelu zaštite prava autora na slobodno izražavanje, kao i zaštite prava intelektualnog vlasništva u području audiovizualnih djelatnosti.

(3) U obavljanju audiovizualnih djelatnosti posebno će se skrbiti o očuvanju hrvatskog jezika i hrvatskoga kulturnog identiteta u europskom i svjetskom kontekstu sukladno načelima kulturne raznolikosti te zaštiti prava i interesa djece i mladih, ravnopravnosti spolova, rasa i nacionalnih manjina.

Značenje pojmova

Članak 3.

U smislu ovoga Zakona pojedini pojmovi imaju sljedeća značenja:

a) *audiovizualnim djelatnostima* smatraju se razvoj, proizvodnja, promocija, distribucija i prikazivanje audiovizualnih djela. U svrhu provedbe odredbe članka 25. ovoga Zakona smatra se da audiovizualne djelatnosti obuhvaćaju i proizvodnju jednog ili više audiovizualnih, multimedijskih i transmedijskih programa, proizvodnju

televizijskih serija i filmova, proizvodnju videoigara, pružanje audiovizualnih medijskih usluga, audiovizualnih medijskih usluga na zahtjev, audiovizualnih medijskih usluga putem satelita, interneta, kabela i drugih oblika prijenosa i usluga elektroničkih publikacija te prijenos i/ili retransmisiju audiovizualnih programa i njihovih dijelova

b) *audiovizualna djela* su igrani i dokumentarni filmovi, animirani filmovi, eksperimentalni filmovi, multimedijski i transmedijski projekti, televizijske serije i filmovi, videoigre te sva druga audiovizualna djela koja su umjetnički i/ili autorski izraz bez obzira na tehnologiju kojom su nastala, podlogu na kojoj su fiksirana te način na koji se prikazuju

c) *kulturni proizvod* je audiovizualno djelo za koje je moguće dodijeliti državnu potporu sukladno uspostavljenom nacionalnom sustavu odabira utemeljenomu na mjerljivim kulturnim kriterijima

d) *zahtjevno audiovizualno djelo* je djelo posebne umjetničke i/ili kulturne vrijednosti za nacionalnu ili europsku filmsku umjetnost koje pridonosi kulturnoj raznolikosti i pluralizmu umjetničkoga izraza, kao i:

– djelo visoke kvalitete ili kreativnoga rizika koje zbog bilo kojega razloga nije komercijalno isplativo odnosno kojemu je otežan pristup financiranju

– djelo zahtjevne tematike važne za kulturni cilj koje nije komercijalno održivo

– prvi ili drugi film nekoga redatelja

– audiovizualno djelo niskog proračuna

e) *komplementarne djelatnosti* su zaštita audiovizualne baštine, uključujući kinotečnu djelatnost, filmske festivale i druge audiovizualne manifestacije te djelatnosti razvijanja audiovizualne kulture, programi promocije i prodaje hrvatskih audiovizualnih djela, međunarodna suradnja, proučavanje i kritičko vrednovanje audiovizualnih djelatnosti, izdavaštvo u području audiovizualnih djelatnosti, programi stručnoga usavršavanja i/ili edukacije i programi audiovizualnih udruga i organizacija

f) *koregulacija* je uređenje određenih pitanja koja moraju biti općenito prihvaćena od glavnih dionika u Republici Hrvatskoj na koje se primjenjuju pojedine odredbe ovoga Zakona te odobreno od Hrvatskog audiovizualnog vijeća

g) *samoregulacija* predstavlja vrstu dobrovoljne inicijative koja omogućuje dionicima u Republici Hrvatskoj na koje se primjenjuju odredbe ovoga Zakona da donesu zajedničke smjernice međusobno i za sebe same

h) *hrvatski film* je:

– film čiji je redatelj i/ili producent državljanin Republike Hrvatske ili je producent pravna osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj i film u kojemu je sudjelovanje hrvatskih autora, glumaca i drugih hrvatskih umjetnika i djelatnika i/ili hrvatskoga kapitala od većeg značenja

– film proizveden od jednog ili više hrvatskih producenata s najmanje jednim hrvatskim autorom i s pretežnim dijelom hrvatskih filmskih djelatnika, kao i film proizveden u suradnji s inozemnim producentom sukladno međunarodnim ugovorima kojima se uređuje filmska odnosno kinematografska koprodukcija, kojih je Republika Hrvatska stranka

i) *producent audiovizualnog djela* je fizička osoba obrtnik, osoba koja obavlja samostalnu djelatnost ili pravna osoba, koja pokreće proces produkcije audiovizualnog djela i sveobuhvatno nadzire njegovu proizvodnju, u svoje ime prikuplja financijska sredstva, organizira proizvodnju i preuzima odgovornost za ukupno financijsko poslovanje i kvalitetu djela te zajedno s redateljem i autorskom ekipom sudjeluje u stvaranju audiovizualnog djela i njegovoj promidžbi, plasiranju na filmske festivale i eksploataciji

j) *pojmovi* autor, autorsko djelo, audiovizualne medijske usluge, elektroničke publikacije, audiovizualne medijske usluge na zahtjev, prijenos i/ili retransmisija audiovizualnih programa, televizijski programski kanali, koprodukcija, koproducent, koncesionar, operator, nakladnici televizijskih programa, europsko audiovizualno djelo, fiksacija, neovisni producent, kao i drugi pojmovi iz područja intelektualnoga vlasništva, elektroničkih medija i elektroničkih komunikacija imaju značenje uređeno posebnim zakonima kojima se uređuju autorska i srodna prava, elektronički mediji i elektroničke komunikacije.

Rodna jednakost

Članak 4.

Izrazi koji se koriste u ovome Zakonu, a imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod.

Samoregulacija i koregulacija

Članak 5.

(1) Pojedina pitanja mogu se u skladu s odredbama ovoga Zakona urediti samoregulacijom i koregulacijom radi ujednačivanja njihove primjene u praksi.

(2) Pitanja uređena koregulacijom moraju općenito prihvatiti glavni dionici u Republici Hrvatskoj na koje se primjenjuju pojedine odredbe ovoga Zakona te ih mora odobriti Hrvatsko audiovizualno vijeće (u daljnjem tekstu: Vijeće).

(3) Hrvatski audiovizualni centar (u daljnjem tekstu: Centar) na svojoj će mrežnoj stranici objaviti akte koji su prihvaćeni sukladno stavku 2. ovoga članka.

II. PROMICANJE AUDIOVIZUALNIH DJELATNOSTI

Nacionalni program promicanja audiovizualnog stvaralaštva

Članak 6.

(1) Nacionalnim programom promicanja audiovizualnog stvaralaštva (u daljnjem tekstu: Nacionalni program) utvrđuje se opseg i način poticanja audiovizualnih djelatnosti te komplementarnih i drugih djelatnosti, poticanja audiovizualne kulture i stvaralaštva važnih za razvoj hrvatske kulture, aktivnosti vezanih uz sudjelovanje u programima Europske unije i ostalim međunarodnim ugovorima, u programima obrazovanja iz područja audiovizualnih djelatnosti, kao i druga pitanja važna za razvoj djelatnosti.

(2) Nacionalni program donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra nadležnog za kulturu za razdoblje od četiri godine.

(3) Vijeće je dužno najmanje 90 dana prije isteka Nacionalnog programa ministarstvu nadležnom za poslove kulture dostaviti Nacrt prijedloga nacionalnog programa za sljedeće četiri godine.

(4) Ako se ne donese Nacionalni program, do stupanja na snagu novoga Nacionalnog programa primjenjivat će se odredbe prethodnoga Nacionalnog programa.

(5) Vijeće po isteku Nacionalnog programa, u roku od šest mjeseci, podnosi izvješće Vladi Republike Hrvatske.

Godišnji plan provedbe Nacionalnog programa

Članak 7.

(1) Na temelju Nacionalnog programa, a na prijedlog ravnatelja Centra, Vijeće donosi Godišnji plan provedbe Nacionalnog programa (u daljnjem tekstu: Godišnji plan) najkasnije do kraja godine za sljedeću kalendarsku godinu.

(2) Godišnjim planom utvrđuju se ciljevi i zadaće u razvoju hrvatskog audiovizualnog stvaralaštva i poticanju audiovizualne kulture, a u skladu s financijskim planom.

(3) Vijeće na prijedlog ravnatelja Centra podnosi ministarstvu nadležnom za poslove kulture Izvješće o provedbi Godišnjega plana najkasnije do kraja lipnja za prethodnu kalendarsku godinu.

Javni pozivi

Članak 8.

(1) Na temelju Godišnjeg plana, a na prijedlog ravnatelja Centra, Vijeće raspisuje javne pozive kojima se potiče razvoj, proizvodnja, promocija i distribucija audiovizualnih djela i komplementarne djelatnosti.

(2) Javnim pozivima iz stavka 1. ovoga članka podupiru se projekti od interesa za Republiku Hrvatsku, projekti koji hrvatsku audiovizualnu kulturu stavljaju u europski i međunarodni kontekst, promiču interkulturni dijalog i razvoj civilnog društva, a visoke su razine kvalitete.

(3) Pri razmatranju i vrednovanju projekata prijavljenih na javne pozive iz stavka 1. ovoga članka ocjenjuju se potencijal ideje, ostvarivost projekta i umjetnička relevantnost.

(4) Odluke o raspodjeli sredstava na temelju javnih poziva iz stavka 1. ovoga članka donosi Vijeće periodično, sukladno potrebama i specifičnostima kategorija audiovizualnih djelatnosti te u skladu s Godišnjim planom.

(5) Na javni poziv iz stavka 1. ovoga članka mogu se prijaviti pravne i fizičke osobe koje se bave audiovizualnim i komplementarnim djelatnostima sukladno odredbama ovoga Zakona i posebnim propisima donesenima na temelju ovoga Zakona.

(6) Na temelju kriterija iz stavaka 2. i 3. ovoga članka, ravnatelj Centra uz prethodnu suglasnost Vijeća i ministra nadležnog za kulturu donosi pravilnik kojim se uređuje provedba Nacionalnog programa kojim se detaljnije definiraju kategorije javnih poziva te uvjeti, planiranje postupka raspodjele sredstava, izvršenje, izvještavanje, rad umjetničkih savjetnika i umjetničkog vijeća te obveze korisnika sredstava.

(7) Pravilnikom iz stavka 6. ovoga članka utvrđuje se program potpora sukladno posebnim pravilima o državnim potporama.

Provedba odluke o dodjeli sredstava

Članak 9.

Ravnatelj Centra u skladu s odredbama ovoga Zakona, radi provedbe odluke o dodjeli sredstava, zaključuje ugovor s nositeljem projekta u kojem se osobito uređuju uvjeti, rokovi i način korištenja sredstava, način obavljanja nadzora nad provedbom ugovora i prava na reviziju, obveza povrata sredstava u slučaju njihova nezakonitoga i/ili nenamjenskoga korištenja te druge obveze korisnika sredstava, uključujući obvezu poštivanja autorskih i srodnih prava te prava koja proizlaze iz kolektivnih ugovora i drugih propisa.

Posebni programi

Članak 10.

Posebni programi u području audiovizualnih djelatnosti ostvaruju se na temelju sporazuma i/ili ugovora o suradnji i/ili sufinanciranju koje Centar može sklapati, na nacionalnoj i međunarodnoj razini, s tijelima državne i javne uprave, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, visokoškolskim obrazovnim institucijama te drugim pravnim osobama, kojima se pridonosi ostvarenju ciljeva i provedbi Nacionalnog programa.

Poticanje ulaganja u proizvodnju audiovizualnih djela

Članak 11.

(1) Ulaganje u proizvodnju audiovizualnih djela kao kulturnih proizvoda potiče se mjerama propisanima ovim Zakonom u svrhu doprinosa razvoju projekata iz područja audiovizualnih djelatnosti, stvaranja povoljnih uvjeta razvoja hrvatskoga i europskoga kulturnog proizvoda, razvoja međunarodne filmske suradnje i koprodukcija, kao i radi poticanja razvoja struke i rasta zapošljavanja te postizanja dugoročnih pozitivnih učinaka za Republiku Hrvatsku kao produkcijsku lokaciju, radi doprinosa napretku audiovizualnog stvaralaštva i očuvanju hrvatske kulturne baštine u zemlji i inozemstvu.

(2) Poticanjem ulaganja u proizvodnju audiovizualnih djela mjerama iz stavka 1. ovoga članka ostvaruje se i međunarodna promidžba Republike Hrvatske, jačanje međunarodne kulturne razmjene, povećanje kvalitete audiovizualnih djela, razvoj i jačanje audiovizualne tehničke infrastrukture, stručno usavršavanje kreativnoga i tehničkoga osoblja u audiovizualnim i pratećim djelatnostima.

Financijski poticaj

Članak 12.

(1) Poticanje ulaganja u proizvodnju audiovizualnih djela odnosi se na pravo osoba iz članka 13. stavka 1. ovoga Zakona na ostvarivanje financijskoga poticaja u obliku povrata određenoga dijela novčanih sredstava utrošenih u Republici Hrvatskoj za proizvodnju audiovizualnih djela kao kulturnih proizvoda iz članka 13. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Financijski poticaj iznosi 25% od ukupnog iznosa troškova koji su učinjeni za proizvodnju audiovizualnog djela iz članka 13. stavka 2. ovoga Zakona u Republici Hrvatskoj, uz ograničenje iznosa sredstava za pojedino audiovizualno djelo predviđeno ovim Zakonom i pravilnikom kojim se uređuje poticanje ulaganja u proizvodnju audiovizualnih djela.

(3) Financijski poticaj iznosi 30% od ukupnog iznosa troškova koji su učinjeni za proizvodnju audiovizualnog djela iz članka 13. stavka 2. ovoga Zakona u Republici Hrvatskoj u jedinicama lokalne samouprave koje se nalaze u ispodprosječno rangiranim jedinicama sukladno zakonu kojim se uređuje regionalni razvoj Republike Hrvatske, uz ograničenje iznosa sredstava za pojedino audiovizualno djelo predviđeno ovim Zakonom i pravilnikom kojim se uređuje poticanje ulaganja u proizvodnju audiovizualnih djela.

(4) Osnovicom za izračun financijskoga poticaja smatra se ukupan iznos troškova koji su učinjeni za proizvodnju audiovizualnog djela iz članka 13. stavka 2. ovoga Zakona u Republici Hrvatskoj bez poreza na dodanu vrijednost.

(5) Pravo na financijski poticaj iz stavaka 2. i 3. ovoga članka imaju i pravne osobe koje su za proizvodnju istog audiovizualnog djela primile sredstva iz javnih izvora Republike Hrvatske i drugih izvora zemalja članica Europske unije, uz uvjet da zbroj tako dobivenih ukupnih sredstava, uključujući iznos financijskoga poticaja iz stavaka 2. i 3. ovoga članka, ne premašuje intenzitet potpore u skladu s pravilima o državnim potporama.

(6) Dodjeljivanje financijskoga poticaja iz ovoga članka i članka 13. ovoga Zakona nema značenje povrata poreza u smislu poreznih propisa.

Ostvarivanje financijskog poticaja

Članak 13.

(1) Pravo na financijski poticaj iz članka 12. ovoga Zakona imaju pravne osobe registrirane u Republici Hrvatskoj za proizvodnju audiovizualnih djela iz stavka 2. ovoga članka koje ispunjavaju kriterije o vrsti audiovizualnog djela, ostvarenom broju bodova u kvalifikacijskom testu u dijelu kulturnog sadržaja, doprinosu ljudskih potencijala Republike

Hrvatske, korištenju produkcijskih potencijala u Republici Hrvatskoj, iznosu ukupnih troškova učinjenih u Republici Hrvatskoj u okviru proizvodnje audiovizualnog djela, kao i druge uvjete propisane pravilnikom kojim se uređuje poticanje ulaganja u proizvodnju audiovizualnih djela.

(2) Pravo na financijski poticaj iz članka 12. ovoga Zakona ostvaruje se za igrane, animirane i dokumentarne filmove, televizijske filmove i televizijske serije, koji se proizvode u cijelosti ili djelomično u Republici Hrvatskoj, a koji su namijenjeni javnom prikazivanju te ispunjavaju kriterije određene ovim Zakonom i pravilnikom kojim se uređuje poticanje ulaganja u proizvodnju audiovizualnih djela, bez obzira na to financiraju li se iz domaćih ili međunarodnih izvora.

(3) Prije početka proizvodnje djela iz stavka 2. ovoga članka u Republici Hrvatskoj pravna osoba iz stavka 1. ovoga članka podnosi Centru zahtjev za ostvarivanje prava na financijski poticaj.

(4) O zahtjevu iz stavka 3. ovoga članka odlučuje Centar rješenjem na prijedlog Povjerenstva za poticanje ulaganja u proizvodnju audiovizualnih djela, koje se imenuje i razrješuje u skladu s pravilnikom kojim se uređuje poticanje ulaganja u proizvodnju audiovizualnih djela.

(5) Rješenjem iz stavka 4. ovoga članka jamči se podnositelju zahtjeva ostvarivanje prava na financijski poticaj u određenome iznosu po završetku proizvodnje audiovizualnog djela u Republici Hrvatskoj u okviru osiguranih sredstava namijenjenih za mjere poticaja.

(6) Protiv rješenja Centra iz stavka 4. ovoga članka može se podnijeti žalba ministarstvu nadležnom za poslove kulture.

(7) Po završetku proizvodnje audiovizualnog djela u Republici Hrvatskoj pravna osoba kojoj je odobren zahtjev iz stavka 3. ovoga članka dužna je Centru dostaviti, u rješenjem utvrđenome roku, svu potrebnu dokumentaciju kojom dokazuje da su ispunjeni svi propisani uvjeti i rokovi za ostvarivanje financijskoga poticaja zajamčenoga navedenim rješenjem.

(8) Način ostvarivanja financijskoga poticaja iz članka 12. ovoga Zakona, kao i program potpora sukladno pravilima o državnim potporama pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove kulture na prijedlog Centra, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za poslove financija.

Primjena pravila o državnim potporama

Članak 14.

Na sve pojedinačne potpore i programe državnih potpora iz ovoga Zakona primjenjuju se pravila o državnim potporama.

III. PROIZVODNJA, PROMET I JAVNO PRIKAZIVANJE AUDIOVIZUALNIH DJELA

Djelatnost proizvodnje audiovizualnih djela

Članak 15.

(1) Proizvodnju audiovizualnog djela može obavljati fizička ili pravna osoba koja je upisana u sudski ili drugi registar za obavljanje djelatnosti proizvodnje audiovizualnih djela.

(2) Fizičke ili pravne osobe iz stavka 1. ovoga članka sa sjedištem u Republici Hrvatskoj ili one koje obavljaju djelatnost u Republici Hrvatskoj upisuju se u očevidnik producenata koji vodi Centar.

Vođenje evidencije snimanja

Članak 16.

Producenti su obvezni radi statističkog praćenja djelatnosti dostaviti Centru obavijest o snimanju audiovizualnog djela na području Republike Hrvatske u skladu s obrascem koji utvrđuje Centar.

Promet audiovizualnih djela

Članak 17.

Promet audiovizualnih djela može obavljati fizička ili pravna osoba koja je upisana u sudski ili drugi registar za promet audiovizualnim djelima i upisana u očevidnik distributera što ga vodi Centar.

Javno prikazivanje audiovizualnih djela

Članak 18.

(1) Javno prikazivanje audiovizualnih djela može obavljati fizička ili pravna osoba koja je upisana u sudski ili drugi registar za obavljanje ove djelatnosti ako raspolaže odgovarajućim prostorom i opremom sukladno posebnim propisima te je upisana u očevidnik prikazivača koji vodi Centar.